

Rezumatul argumentelor Curții pentru care plafonarea taxelor locale a fost declarată neconstituțională

Mai jos găsești **toate** argumentele juridice reținute de Curtea Constituțională în Hotărârea nr. 27 din 14 septembrie 2021, structurate pe puncte și explicate cu referințele legale relevante și efectele practice invocate de Curte.

Citate din hotărâre (1–2 propoziții extrase din document):

„Se declară neconstituționale prevederile articolului VII punctele 78-87 din Legea nr. 257 din 16 decembrie 2020 cu privire la modificarea unor acte normative.”

„Autoritățile publice locale trebuie să dispună de împuterniciri reale pentru a-și putea implementa politicile.”

1. Lipsa consultării efective cu autoritățile locale (procedural)

- **Ce a reținut Curtea:** proiectul a fost transmis CALM cu doar două zile înainte de termenul-limită pentru avizare; consultarea a fost formală, nu „în timp util și în mod adecvat” așa cum cere Carta Europeană a Autonomiei Locale și Art.109 din Constituție.
- **Bază legală:** Art.109 Constituție (consultarea cetățenilor și a autorităților locale); Art.4(6) din Carta Europeană a Autonomiei Locale (consultare în timp util și adecvată).
- **Efect practic reținut:** adoptarea fără consultare reală încalcă principiul autonomiei locale și precedentul Curții (HCC nr.2/2014), ceea ce justifică anularea normelor adoptate fără dialog real.

2. Încălcarea autonomiei locale (substanțial)

- **Ce a reținut Curtea:** stabilirea cotelor maxime generale restrânge substanțial capacitatea consiliilor locale de a decide asupra veniturilor proprii; autonomia devine formală, fără conținut efectiv.
- **Bază legală:** Art.109 Constituție (autonomia locală, descentralizarea serviciilor publice); Legea administrației publice locale (dreptul autorităților locale de a elabora și gestiona bugetele și de a stabili taxe locale).
- **Efect practic reținut:** marja discreționară a administrației locale este restrânsă, ceea ce împiedică elaborarea și executarea unor bugete echilibrate și adaptate nevoilor locale.

3. Contradicție cu sistemul fiscal constituțional

- **Ce a reținut Curtea:** Art.132 Constituție prevede că impozitele și taxele pentru bugetele locale se stabilesc de organele reprezentative respective; plafonarea impusă de Parlament a limitat această competență.
- **Bază legală:** Art.132 Constituție; dispoziții din Legea nr.436/2006 privind administrația publică locală (dreptul la bază fiscală proprie).
- **Efect practic reținut:** ingerință legislativă care subminează principiul descentralizării fiscale și autonomia financiară a colectivităților locale.

4. Nerespectarea proporționalității și dezechilibru între stat și APL

- **Ce a reținut Curtea:** intervenția centrală prin plafoane nu a fost justificată în raport cu un interes public major și creează un dezechilibru disproporționat, afectând capacitatea locală de a răspunde nevoilor comunității.

- **Bază legală:** principiul proporționalității (jurisprudență constituțională); interpretarea Art.109 în lumina Cartei Europene.
- **Efect practic reținut:** risc de subfinanțare a serviciilor locale, imposibilitatea ajustării taxelor la circumstanțele economice locale.

5. Contravenție la obligațiile internaționale (Carta Europeană a Autonomiei Locale)

- **Ce a reținut Curtea:** Moldova, ca stat parte la Cartă, trebuie să asigure autorităților locale resurse proprii suficiente; plafoanele generale pot contraveni acestor obligații.
- **Bază legală:** Art.8 Constituție (respectarea tratatelor internaționale) și prevederile Cartei (art.2, art.9).
- **Efect practic reținut:** limitarea autonomiei financiare locale contravine standardelor europene și recomandărilor Congresului Autorităților Locale și Regionale.

6. Impact negativ asupra previzibilității și funcționării bugetelor locale

- **Ce a reținut Curtea:** impunerea cotelor maxime uniforme poate conduce la ratări de venituri sau la incapacitatea de a asigura bugete echilibrate; autoritățile locale rămân fără spațiu de manevră pentru politici locale.
- **Bază legală:** rolul bugetului local în autonomia financiară (jurisprudență Curte; Legea finanțelor publice).
- **Efect practic reținut:** risc de deficit bugetar local, reducerea capacității de furnizare a serviciilor publice.

7. Precedent și consistență jurisprudențială

- **Ce a reținut Curtea:** există hotărâri anterioare (HCC nr.2/2014) care au declarat neconstituționale norme similare; legislația trebuie interpretată în continuitate cu aceste decizii.
- **Efect practic reținut:** repetarea unei soluții deja invalidate de Curte justifică anularea noilor prevederi.

8. Posibilitatea abuzului politic și controlului central asupra APL

- **Ce a reținut Curtea:** reducerea posibilităților de colectare a veniturilor locale poate transforma finanțarea locală într-un instrument de control politic (dependență de transferuri centrale).
- **Efect practic reținut:** creșterea vulnerabilității autorităților locale la presiuni politice și diminuarea responsabilizării locale.

Concluzie juridică a Curții

Curtea a constatat că **articolul VII punctele 78–87 din Legea nr.257/2020** contravin Art.109 și Art.132 din Constituție, deoarece: (i) nu au fost consultate în mod real autoritățile locale; (ii) instituie cote maxime care restrâng autonomia fiscală locală; (iii) creează un dezechilibru disproporționat și riscuri bugetare; (iv) contravin obligațiilor internaționale privind autonomia locală. Pe baza acestor considerente, Curtea a declarat respectivele prevederi neconstituționale și le-a anulat.